

Foredrag i Trondheim mandag 13. sept. 1971.
(Utdrag)

- A. Arbeiderpartiet - den samlende maktfaktor til venstre.
- B. Demokrati, boliger, naturvern.

Arbeiderpartiet - den samlende maktfaktor til venstre.

Valget 19. og 20. september gir en god mulighet for å styrke Arbeiderpartiets stilling i landets 444 kommuner. Dette vil også gi en sterkere stilling i fylkestingene. Og det vil styrke Arbeiderpartiet i rikspolitikken, selv om det ikke umiddelbart påvirker Stortingets sammensetning.

Alle Arbeiderpartiets mange venner fra landsende til landsende må derfor rykke ut søndag og mandag og nytte denne mulighet til å styrke hele vårt arbeidsgrunnlag.

Jeg er fullt klar over at en regjering uten flertall i Stortinget har arbeidsvilkår som verken er enkle eller lette. En regjering vil forøvrig alltid ha en byrdefull oppgave - det skal den ha. En flertallsregjering er heller ikke fritatt for det. I dag foreligger det imidlertid ikke politisk grunnlag for en flertallsregjering. Samtidig er vårt land stillet overfor en rekke kompliserte og omfattende oppgaver. Vi har vel overveiet påtatt oss regjeringsansvaret for å finne de best mulige løsninger av disse oppgaver. Dette arbeidet kan lykkes så sant vi får tilstrekkelig hjelp og støtte ute fra de store folkegrupper. Det er dette håndslag vi kan gi hverandre ved et godt valg søndag og mandag.

Ved siden av de fire borgerlige partier, blir det også ved dette valg budt fram et varierende tilbud av politiske og upolitiske lister. La oss alle ha det klart at det eneste som kan skape en maktfaktor til venstre i norsk politikk det er en bred samling om Arbeiderpartiet. Et sterkt Arbeiderparti - i nært samarbeid med de store folke-

organisasjonene - er den makt som kan gjennomføre demokrati i hverdagen, et samfunn med frihet og likestilling, og med trygge arbeidsplasser.

Demokrati, boliger, naturvern.

Vårt program "Demokrati i hverdagen" har utløst en bred diskusjon i hele vårt politiske miljø. Vi står foran en ny epoke i den demokratiske utviklingen i landet vårt, og den diskusjon vi har hatt er bare en innledning til det som må komme. Demokrati er mer enn former og institusjoner. Et moderne demokrati er både et politisk miljø og en sosial livsform. Det skal prege menneskene hverdag og samliv på alle samfunnets områder.

Programmet stiller en lang rekke nære og konkrete oppgaver som venter på de kommunestyre som skal velges nå, og de fylkesting som senere skal velges av kommunestyrene. Neste gang skal også fylkestingene velges ved direkte valg.

Bolig- og miljøpolitikken vil være en sentral oppgave for staten og kommunene i kommende år.

Jeg håper allerede det nåværende Storting vil ha flertall for tiltak for å få til en effektiv tomtepolitikk i alle kommuner. Forslag til lov om erstatning ved ekspropriasjon ligger i Stortinget, og forslag om framgangsmåten ved skjønn vil bli lagt fram der.

Allerede i høst kan det vedtas visse endringer i den gjeldende bostøtteordning. Regjeringen arbeider imidlertid videre med dette og vil i høstens boligmelding til Stortinget ta opp tre hovedproblemer i denne sammenheng. Det første er behovet for å redusere bostøttene for dem som flytter inn i nye boliger (inngangsbilletten). Dette gjelder bl.a. unge mennesker som bosetter seg i byområder. Det andre er en omvurdering av hele bostøttens omfang og fordeling, slik at støtten settes inn der den trenges mest, særlig for ulike

lavinntektsgrupper som funksjonshemmede og eldre. Det tredje er å skape bedre bomiljøer ved hensiktsmessig generasjonsblanding, og ved å planlegge lekeplasser, barneinstitusjoner, skoler m.v. samtidig med boligbyggingen.

Regjeringen arbeider med endringer i den sentrale administrasjon. Et internt utvalg har lagt fram forslag om et nytt departement for naturvern og distriktsplanlegging - altså arealplanlegging. Jeg går ut fra at dette kan etableres om ikke så lenge.

I 1965 fikk vi under borgerlig motstand en midlertidig strandlov. Det var på høy tid at vi da fikk den, og ikke alle har vært like flinke til å bruke den. Dessverre kom koalisjonsregjeringen seg aldri til å legge fram en varig lov. Det gjorde vår regjering i vår, og loven ble foreslått gjort gjeldende for strender langs sjøer og vassdrag. Heller ikke denne gang passet det de borgerlige partiene å behandle saken. Igjen ble det med et midlertidig lovvedtak. Vårt lovforslag ligger imidlertid i Stortinget. Vi setter meget inn på å få det behandlet og vedtatt når Stortinget kommer sammen.

Det er en voksende og gledelig reaksjon mot å dumpe giftstoffer i havet. I vårt land er det forbud mot slik dumping. Havet er en av de viktigste naturressurser, og ikke en søppelkasse. Norge har tatt initiativet til en regional konferanse i Oslo i november. Her vil vi prøve å få andre land med på en avtale mot forurensning av havene.

Vi tar også aktiv del i forberedelsene til den store miljøvern-konferansen som FN arrangerer i Stockholm i 1972. Disse konferanser forberedes også ved et nordisk samarbeid. En nordisk arbeidsgruppe arbeider også med andre naturmiljø-
problemer.

Regjeringen har fastsatt midlertidige regler for regulering av naturvernningrep på Svalbard og Jan Mayen. KONG Karls land i Svalbard-gruppen er etablert som reservat. Den såkalte safari-jakt på isbjørn er forbudt.

Det arbeides med lov mot forsøpling av naturen, bl.a. om offentlig renovasjon av friluftsområder m.v.